

Eiropas Parlamenta priekšsēdētājas Robertas Metsolas runa Eiropadomē 2022. gada 15. decembris

Šī nedēļa Briselē ir bijusi sarežģīta. Vēlos jums pavēstīt, ka informācija, ko esam saņēmuši no Beļģijas iestādēm, liecina, ka pastāv nopietnas aizdomas par cilvēkiem, kas ir saistīti ar autokrātiskām valdībām un ir tirgojušies ar ietekmi tādā veidā, kas liek domāt par viņu vēlmi vājināt mūsu procesus.

Mēs esam sadarbojušies ar Beļģijas iestādēm, kurām es esmu neizsakāmi pateicīga. Mērķis bija iedragāt mūsu procesus, taču mēs to nepieļāvam. Aizdomās turētās personas ir apcietinātas, nopratinātas un apsūdzētas, — un tā tam arī jābūt.

Tomēr man ir arī jāpiebilst, ka, lai gan mēs vienmēr varam censties pastiprināt atturošus pasākumus un pārredzamību — un es uzņemšos vadīt spēcīgu reformu procesu —, arvien atradīsies tādi cilvēki, kuri naudas maisa dēļ būs gatavi riskēt. Ir ļoti svarīgi, lai šie cilvēki saprastu, ka viņi tiks pieķerti, viņu rīcībai būs sekas, mūsu dienesti strādā un vainīgie pilnībā atbildēs likuma priekšā.

Tas ir tiesiskums. Tieši tā mēs reaģējam un atjaunojam uzticēšanos.

Ir vispārzināms, ka ir vajadzīgs ilgs laiks, lai uzticību iegūtu, taču to zaudēt var vienā acumirkli. Tieši šis uzticēšanās jautājums man arī liek atsaukt atmiņā debates par Rumānijas un Bulgārijas pievienošanos Šengenas zonai.

Lielu vilšanos sagādāja tas, ka pagājušajā nedēļā Padome, izvēloties atkal novilcināt šo divu valstu pievienošanos, kārtējo reizi sagrava miljoniem eiropiešu cerības.

Izņemot iekšējo robežu atcelšanu, Rumānijai un Bulgārijai ir pienākums pilnībā īstenot Šengenas *acquis*. Tāpat kā citas Šengenas dalībvalstis, šīs abas valstis ir pilnībā atbildīgas par Šengenas ārējo robežu drošību un stabilitāti, bet nevar izmantot tās sniegtās priekšrocības.

Bulgārija un Rumānija ir sekmīgi izturējušas attiecīgos 2011. gada Šengenas izvērtēšanas procesus. Tas bija pirms vairāk nekā 11 gadiem.

Tas ir pārāk ilgs laiks. Ir pienācis vēsturiski nozīmīgs brīdis šo situāciju vērst par labu, un, ja mēs nolemjam to darīt, tas jā dara tagad.

Klauss Johanniss reiz runāja par robežām cilvēku apziņā, kuru likvidēšanai ir vajadzīgs daudz ilgāks laiks nekā to izveidošanai. Viņam bija taisnība. Mēs esam Savienība, kas lepojas ar savu vēsturi, — esam nojaukuši mūrus un satuvinājuši cilvēkus. Mēs to varam paveikt atkal, ja vien būsīm drosmīgi pieņemt politiskus lēmumus, kas būs mūsu paaudzes zīmogs Eiropas veidošanā.

Mēs spējam īstenot pārmaiņas arī laikā, kas kļūst arvien sarežģītāks. Jau aptuveni 300 dienas cilvēki Ukrainā dzīvo kara apstākļos, pieaug inflācija, palielinās enerģijas cenu nestabilitāte, ražotāji cīnās par izdzīvošanu un mājāsaimniecībām grūtības rada lieli rēķini.

Lai risinātu sociālekonomiskās problēmas, mums atkal ir jāpanāk izaugsme un jākoncentrējas uz Eiropas konkurētspēju un tās lomu uz pasaules skatuves.

Tas attiecas uz mūsu transatlantiskajām attiecībām. Amerikas Savienoto Valstu Inflācijas samazināšanas akts ir, no vienas puses, centieni saskaņot enerģētikas pārkārtošanu un energoapgādes drošību un, no otras puses, protekcionisma palielināšanās pazīme. Tas atklāti diskriminē Eiropas Savienībā ražotos elektriskos transportlīdzekļus un sarežģī transatlantisko sadarbību kritiski svarīgu izrakteņu un akumulatoru ražošanas jomā.

Es ceru, ka no tirdzniecības strīdiem ir iespējams izvairīties un ka šis ASV protekcionisma akts nodrošinās platformu ASV un ES turpmākai līderībai klimata politikas un energoapgādes drošības jomā un sadarbībai kopīgu standartu noteikšanā. Pret klimata pārmaiņām ir jācinās kopā, nevis uz otras puses rūpnieciskās bāzes rēķina.

Eiropas Savienībai jācenšas iegūt konkurences priekšrocības pasaulē, stingri ievērojot savas demokrātiskās vērtības un īstenojot savu klimata programmu. Mums jāturpina uzstāt uz to, ka mūsu pieceja var būt sekmīga.

Mani iedrošina pozitīvie signāli, kas saņemti pēc Tirdzniecības un tehnoloģiju padomes trešās ministru sanāksmes. Mums ir izdevies pavirzīt sarunas uz priekšu. Mums ir jāredz, ka diskriminējošo noteikumu jautājumam tiek pievērsta vislielākā uzmanība.

Tas jādara, piemēram, attiecībā uz elektriskajiem transportlīdzekļiem. Tagad mūsu pienākums ir saglabāt šo dinamiku. Tieši tāpēc tika izveidota augsta līmeņa darba grupa Inflācijas samazināšanas akta jautājumos. Mums nav daudz laika.

Mēs nevēlamies neko vairāk kā tikai taisnīgumu. Eiropas Savienība arī subsidē elektrisko transportlīdzekļu ražotājus, taču nevienu nediskriminējot. To pašu mēs sagaidām no ASV.

Eiropas Savienībai nebūtu jāiesaistās riskantajā sacensībā par to, kurš ātrāk sasniegs protekcionisma galēji zemāko robežu.

Eiropā ir jāpaātrina publiskās investīcijas, lai tās kļūtu par tiltu reāliem Eiropas risinājumiem vidējā termiņā. Taču mums ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi vienotajā tirgū un pasaulē. Mūsu zaļajam kursam ir jābūt izaugsmes stratēģijai.

Izaugsmi nodrošinās arī mūsu enerģijas tirgus reforma. Mums ir jāparūpējas, lai tas būtu atbilstošs nākotnes prasībām. Un tas mums ir jāpaveic kopā. Ir jāpanāk, lai enerģijas tirgus darbotos, jo pretējā gadījumā mēs turpināsim radīt šķēršļus cits citam.

Mēs arī turpmāk atbalstīsim pasākumus, kas atvieglo gāzes krātuvju uzpildi nākamajai ziemei. Mēs turpināsim atbalstīt kopīgu krājumu iepirkšanu. Mums ir arī jādažādo enerģijas avoti.

Turklāt ir jāievieš stabils tiesiskais regulējums nākotnei. Pēc pašlaik notiekošās ES Gāzes piegādes drošības regulas pārskatīšanas mūsu noteikumi tiks saskaņoti ar tirdzniecības pieprasījumu un zaļā ūdeņraža pārvadi. Paredzams, ka nākamā gada sākumā tiks pārskatīti mūsu elektroenerģijas tirgus principi. Es varu apliecināt, ka Parlaments ir gatavs sniegt ieguldījumu, lai palīdzētu mums kopīgi veidot mūsu enerģētisko noturību.

Parlaments ir un arī turpmāk būs diskusiju dalībnieks. Maijā publiskotais plāns *RePowerEU* kļūst par realitāti. Jau vakar tika panākta vienošanās, kā solīts — pirms Ziemassvētkiem. Mēs spējam rīkoties ātri un esam pierādījuši, ka to darīsim, kad tas būs nepieciešams.

Jo ilgāk turpinās enerģētikas krīze, jo mazāk pamatota ir 122. panta izmantošana par rīcības juridisko pamatu.

Lielākajai daļai Komisijas priekšlikumu ir sistēmiska ietekme, kas mums ir vajadzīga, taču ir jāiesaista Parlaments.

Kā piemēru minēšu diskusiju par cenu griestiem — tā turpinās jau vairākus mēnešus, un Parlaments būtu varējis sniegt milzīgu pievienoto vērtību. Mums ir jāstrādā kopā.

Eurozonas IKP pieaugums šajā pēdējā ceturksnī ir palēninājies. Mēs paredzam, ka tas palēnināsies vēl vairāk. Turklāt šķiet, ka īstermiņā ir gaidāms ražošanas apjomu sarukums. 2023. gads būs sarežģīts. Taču mūsu ekonomiskie pamati ir spēcīgi, un šogad esam paveikuši daudz vairāk nekā gaidīts.

Mums visiem kopā ir jāatturas no tādas fiskālās politikas, kas veicina inflāciju un vissmagāk skar neaizsargātās personas. Tas nenozīmē, ka dažās jomās nav iespējama lielāka elastība, bet tai ir jābūt līdzsvarotai.

Ir jāpārskata ES ekonomikas pārvaldības sistēma. Lai fiskālā politika būtu ilgtspējīga, ir vajadzīga pienācīga un uzticama sistēma. Esmu gandarīta, ka Komisija sāk debates par šo jautājumu ar dalībvalstīm un Eiropas Parlamentu.

Taču mums jārikojas ātri. Šis jautājums ir jāatrisina 2023. gadā.

Turklāt 2023. gadā mums vēl ciešāk nekā iepriekš ir jābūt vienotiem ar Ukrainu. Viņiem atkal būs nepieciešams mūsu politiskais, humānais, militārais, enerģētiskais un finansiālais atbalsts.

Mēs nevaram ļauties pagurumam, jo tas ir tas, ko Krievija cer sagaidīt. Tā vēlas novājināt mūsu sistēmas un pacietību. Mums ir jāizrāda tāda pati noturība, kādu esam prasījuši no ukraiņiem.

Mums ir jāizstrādā nākamā sankciju kārtā un jānodrošina, ka tiek novērstas vēl aizvien pastāvošās nepilnības.

Vakar mēs piešķirām Saharova balvu Ukrainas tautai, kuru pārstāvēja prezidents Zelenskis. Viņa teiktie vārdi — it kā mums vajadzētu vairāk pierādījumu — mūs pārliecināja par Ukrainas apņēmību. Es atzinīgi vērtēju progresu, ko Ukraina guvusi, īstenojot Eiropas Komisijas septiņus ieteikumus saistībā ar tās pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā.

Mēs varam atbalstīt Ukrainas iedzīvotājus un turpināsim to darīt.

Visbeidzot, vēlos pateikties jums, Petr, par Čehijas prezidentūru un par to, ka esat mūs vadījis cauri iepriekšējiem mēnešiem un ticis galā ar ļoti daudzām sarežģītām lietām šajos grūtajos apstākļos.

Vēlos sirsnīgi sveikt gaidāmo Zviedrijas prezidentūru un ceru sadarboties ar jums, godātais Ulf!

Mūs gaida intensīvs darbs.

Katru reizi, kad mēs tiekamies, šķiet, ka tas kļūst arvien smagāks. Tomēr esmu pārliecināta, ka kopā mums ir viss, kas vajadzīgs, lai pārvarētu domstarpības un virzītu Eiropas Savienību uz priekšu.

Paldies!